

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

16 december 2004

VERZOEKSCHRIFT

over het invoeren van het stadstarief van De Lijn in heel Vlaanderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
uitgebracht door de heren Herman Lauwers en Johan Deckmyn**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Jan Penris, Freddy Van Gaever; de heren Jos De Meyer, Frans Peeters, Johan Sauwens, Etienne Schouppe; mevrouw Annick De Ridder, de heren Hugo Philtjens, Marc van den Abeelen; de heren Flor Koninckx, Herman Lauwers, Bart Martens.

Plaatsvervangers:

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Frans Wymeersch; de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Jan Verfaillie; de heren Marc Cordeel, Patrick Lachaert, Jul Van Aperen; de heren Gilbert Bossuyt, Herman Reynders, Robert Voorhamme.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;
de heer Jan Peumans.

INHOUD

Blz.

1. Procedure	4
2. Bespreking van het verzoekschrift	4
3. Conclusie	5

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie behandelde op 16 november en 14 december 2004 het verzoekschrift van de heer Eric Van As over het invoeren van het stadstarief van De Lijn in heel Vlaanderen.

1. Procedure

De Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie neemt kennis van het verzoekschrift dat op 5 oktober 2004 door de heer Eric Van As werd ingediend, en door de voorzitter van het parlement als ontvankelijk verzoekschrift aan de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie werd toegewezen.

Het verzoekschrift werd via een overzending aan de commissieleden toegestuurd. Na onderzoek door de commissieleden werd het voor bespreking in de commissie geagendeerd op 16 november 2004.

Na een bijkomend onderzoek van de bevoegde minister werd het verzoekschrift opnieuw voor besprekking in de commissie geagendeerd op 14 december 2004.

2. Besprekking van het verzoekschrift

De commissie informeerde betreffende voorliggend verzoekschrift naar het standpunt van de bevoegde minister, mevrouw Kathleen Van Brempt.

De minister licht toe dat stricto sensu de tarieven van De Lijn op voorstel van de raad van bestuur van de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn goedgekeurd worden door de Vlaamse minister van Mobiliteit en vastgelegd worden in een ministerieel besluit. Ze wil echter niet met deze eenvoudige mededeling dit dossier afsluiten, ook al omdat de tarievenpolitiek van De Lijn de afgelopen legislatuur enerzijds geleid heeft tot een succes voor de Vlaamse Vervoermaatschappij, maar anderzijds ook aanleiding gaf tot controverses in het parlement.

Het voorstel van de heer Van As werkt voort op initiatieven die De Lijn in het verleden genomen heeft. De tarieven waren gestoeld op het principe van betaalbaarheid en goedkoop openbaar vervoer gecombineerd met eenvoudige tarifiëring.

De minister verduidelijkt de tarievenpolitiek die De Lijn de voorbije jaren heeft gevolgd. De tarieven werden drastisch vereenvoudigd. Sinds 2001 werden geleidelijk alle bestaande abonnementen met beperkte geografische geldigheid (stads- en voorstadsabonnementen, abonnementen van een welbepaalde reisweg, twinabonnementen) afgeschaft. Vandaag bestaat er als men een abonnement heeft (bijvoorbeeld een Buzzy Pazz of een Omnipas), de facto slechts één zone in Vlaanderen en heeft men toegang tot het ganse net.

Dat is niet het geval voor biljet- en kaartreizigers waar het tarief nog afhankelijk is van het aantal doorlopen zones. Op 1 juli 2002 werd het maximaal aantal te betalen zones al wel herleid van 15 tot maximum 6 zones.

De Lijn is zich bovendien bewust van het feit dat de zones in Vlaanderen ongelijk van grootte zijn. Stadszones zijn meestal groter dan de zones buiten de stadsgebieden. De Lijn voert momenteel een onderzoek hoe het zonesysteem in de toekomst eventueel kan hervormd worden, rekening houdend met diverse aspecten zoals de klantvriendelijkheid, de gevolgen voor de vervoersontvangsten van De Lijn en de technische aspecten.

Wat dit laatste betreft, bekijkt De Lijn de mogelijkheid om het huidige betaal-, ontwaardings- en registratiesysteem, dat gebaseerd is op magnetische vervoersbewijzen, te vervangen door een moderner systeem gebaseerd op chipkaarttechnologie. Dergelijk systeem zou heel wat nieuwe mogelijkheden kunnen bieden op het vlak van betaling van een rit op het voertuig. Ook het comfort van de reiziger en de chauffeur zou hierdoor verbeterd worden.

Er zijn ook een aantal prangende vragen om de tarieven van De Lijn te integreren met de tarieven van de TEC, de MIVB en vooral de NMBS. Deze integratie heeft ook een aantal technische aspecten wat betreft ticketing en tarifiëring.

Gezien een terechte bekommernis van de indiener aan de grond ligt van zijn verzoekschrift aan het Vlaams Parlement, zal de minister van Mobiliteit de opdracht geven aan de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn om de budgettaire weerslag van zijn voorstel te berekenen.

De heer Jan Peumans is verheugd dat de minister de tarievenpolitiek van De Lijn prijst. Hij dringt er

op aan dat inderdaad de kostprijs van deze maatregel (één zone in Vlaanderen) eens zou berekend worden. Voor het netabonnement is dat reeds in het verleden doorgevoerd. Hetzelfde lid denkt dat het voorstel van de heer Van As geld zal kosten en dan heeft het parlement vanzelfsprekend wel een rol te spelen.

De heer Peumans ziet wel de logica van het voorstel van de heer Van As. De reizigers bij De Lijn die meerdere zones doorreizen, hebben enerzijds een lager aanbod maar moeten anderzijds wel meer betalen, zeker als men dit vergelijkt met de situatie in steden zoals Antwerpen en Gent die een stadstarief hebben en waar men 1 euro betaalt. Als men echter van Heukelom naar Hasselt wil reizen, moet men vijf zones door en betaalt men dus vijf keer wat men in Antwerpen betaalt als men van Mortsel naar Linkeroever rijdt. Hij dringt dus aan op een berekening om te toetsen of dit sympathieke voorstel haalbaar is.

De commissie was het eens met het voorstel van de minister om het concrete verzoekschrift van de heer Van As door De Lijn te laten toetsen op zijn budgettaire weerslag.

Op verzoek van de minister werd het verzoekschrift tijdens de commissievergadering van 14 december 2004 opnieuw geagendeerd.

De minister verklaart dat in aanvulling op de discussie van vorige vergadering zij de simulatie van de kostprijs van het voorstel van de heer Van As heeft laten uitvoeren.

Het voorstel om een stadstarief in te voeren in Vlaanderen betekent de facto de afschaffing van het zonetarief voor biljetten en meerrittenkaarten. Indien we 1 euro als standaardprijs nemen voor alle biljetten, ongeacht de afstand, heeft dit ook als gevolg dat alle prijzen voor verplaatsingen met de Lijnkaart, de Lijnkaart met een reductie en een groepsbiljet op maximaal 1 euro moeten afgetopt worden. De consequentie hiervan is: een ontvangstenderving van naar schatting 6,811 miljoen euro inclusief BTW of 6,425 miljoen euro exclusief BTW, wat neerkomt op een daling van de ontvangsten voor biljetten en kaarten van 13,77%.

Het bijkomend effect is natuurlijk dat nog meer mensen zullen geneigd zijn om een biljet aan 1 euro te kopen op de bus of tram en dat ook de

Lijnkaart, de Lijnkaart met reductie en het groepsbiljet voor langere afstanden in negatieve zin beconcurreerd worden.

De minister concludeert dat het verder onderzoek verdient om te besluiten over te stappen naar één zone of één tarief voor heel Vlaanderen.

3. Conclusie

De commissie is het eens met deze conclusie van de minister en zal in die zin de indiener van het verzoekschrift een antwoord sturen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Herman LAUWERS Marc VAN DEN ABEELEN
Johan DECKMYN
